

RAPPORT FRÅN FRIA GRÖNA KVINNORS BESÖK I VÄRMLAND UNDER SUNNE KULTURVECKA OCH VÅRT EGET SEMINARIUM OM SELMA LAGERLÖF OCH HELIGA BIRGITTA

INLEDNING AV SUNNE KULTURVECKA DEN 5 AUGUSTI SAMT
MEDLEMSVÄRVNING VID POESIAFTON DEN 3 AUGUSTI OCH
GENUSANALYS AV
VÄSTANÅTEATERNS

UPPSÄTTNING AV SELMA LAGERLÖVS BOK
OM HERR ARNES PENNINGAR DEN 4
AUGUSTI. FÖRMIDDAGEN DEN 4
PROMENERADE VI I MARIA VILDHJÄRTAS
SKOG OCH MÖTTE BÅDE SKOGENS SJÄL OCH
POTENSIELLA NYA MEDLEMMAR.
MEDVERKANDE EVA HALLSTRÖM,
NYCKELKVINNA VÄRMLAND OCH KÄND
PROFIL I SUNNE, GUNILLA LARSSON,
HISTORISKT UTBILDAD ARKEOLOG OCH
PROFFS PÅ HELIGA BIRGITTA SAMT EWA
LARSSON ANALYTISK SAMHÄLLSVETARE SOM
SIAR OM FRAMTIDEN, ALLA FRÅN GRÖNA
KVINNORS STYRELSE. RAPPORTEN BESTÅR AV
PERSONLIGA REFLEKTIONER I SYFTE ATT
VARA DEL AV ETT PÅGÅENDE
UTVECKLINGSARBETE, EGNA FOTOGRAFIER
SAMT ÄR REDIGERAD AV EWA LARSSON.

Bild på oss tre utanför Mårbacka

Kulturveckan i Sunne är ett årligt lokalt evenemang med stor spridning inom kulturkretsar, flera teman tar utgångspunkt i Selma Lagerlöfs liv och värv, allt från naturvandringar, teater, sång och musik. Här finns även drive in bio och aktioner. I det digra kulturprogrammet annonserades Gröna Kvinnors program som genomfördes i Sunne Bibliotek och introducerades av Eva Hallström för de intresserade trettio tre kvinnorna och två män som bänkat sig i salen med förväntningsfulla ögon. I programmet stod:

Den heliga Birgitta, Selma Lagerlöf och Kvinnorörelsen

I Selma Lagerlöfs jubileumstext till Heliga Birgitta skönjs ett visst mått av skepticism,

”Det syns oss vara för stort att våga tro att inom oss kunna bo hart när gudomliga krafter”

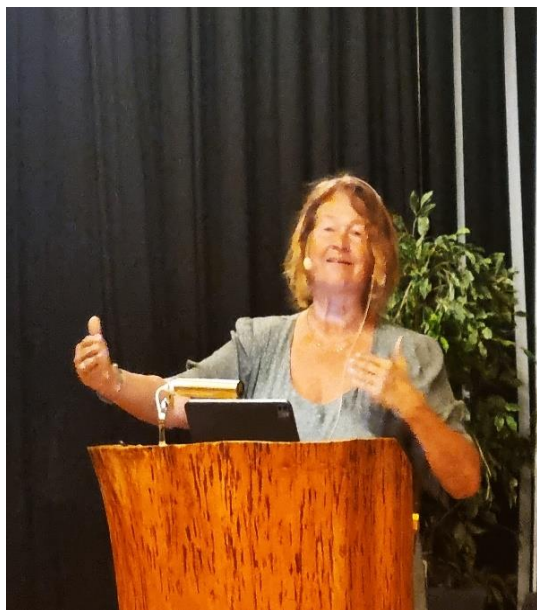
Föreläsare: Ewa Larsson, samhällsvetare och ordförande Fria Gröna Kvinnor

Kan Heliga Birgittas ord, tankar och engagemang baserat på en vision om ett samhällsbygge som vilar på en kvinnlig princip, ha inspirerat Selma Lagerlöf?

Föreläsare: Gunilla Larsson, kulturhistoriker, arkeolog och ledamot i Fria Gröna Kvinnors styrelse

Eva: Trevligt att så många kom på vårt seminarium och var intresserade samt tog så mycket av vårt framlagda material att vi fick lägga fram mer.

Ewa: Min reflektion är att mitt anförande spred glädje. Passade på att ställa en del aktiverande frågor och förde viss dialog kring att flera sanningar kan existera samtidigt. Det vilar en trygghet i att acceptera komplementära sanningar och insikten av hur mycket vi människor påverkar varande socialt utifrån hur vi är.

Det kulturella bagagets påverkan av hur olika skeenden tolkas är stort och att problematisera det lättade på

något märkligt sätt upp stämningen. Människan har alltid skapat sig myter och de skänker oss tröst när vår stund på jorden inte alltid är så lätt. Selma Lagerlöfs egen process när hon skrev Heliga Birgittas jubileumstal ger insikt i hur den åldrande kvinnans visdom och sociala nätverk påverkar egen utveckling hela tiden. Från en grundmurad skepticism till andlig påverkan, som i Ellen Keys tidigare jubileumstal, till påverkan av tidens teosofiska, antroposofiska och psykoanalytiska

influenser. Riktigt spännande, nydanande och uppskattandes av publiken

Gunilla: Min tanke är att de som lyssnade fick en ny bild av Heliga Birgitta, och hur hennes

samhällsvision vilande på en feminin princip påverkat inte bara politik hos regenter som drottning Margareta, kristen inriktning, konst och samhälle under senmedeltiden, utan även den framväxande kvinnorörelsen och också Selma Lagerlöf. Birgittas tankar att kvinnliga röster och erfarenheter behövs för ett bra samhälle och för att rädda världen, blev ett argument i rösträttskampen. "Där världen har förötts av manlighet kan den räddas av moderlighet". Birgittas framhållande av de socioekonomiska faktorernas betydelse för prostitution, fattigdom, bristande jämställdhet och samhällsproblem, och hennes syn på barnuppfostran och fredsarbete har påverkat de flesta av den tidiga kvinnorörelsens frontfigurer. Därför är Ellen Key, Selma Lagerlöf, Emilia Fogelklou med flera med om att skapa Birgittastiftelsen 1920, är med vid 550-årsjubiléet i Vadstena av Birgittas "himmelska födelsedag" 1923 där Selmas tal framfördes och flera skriver böcker och lyfter fram Birgittas vision, som Emilia Fogelklou och Elin Wägner. Min förhoppning är att deltagarna, som var mycket intresserade och kom fram och pratade efteråt, får med sig att vi kan få kraft och styrka av den Heliga Birgitta som förebild även i dagens kamp för jämställdhet, social rättvisa och fred.

I Ladan på Mårbacka arrangerade Mårbackas poesiförening ett två dagars program

med olika författare och poeter. Vi lyssnade på det inledande föredraget av Kristina Sandbergs som fokuserade sitt berättande om sin senaste trilogin, det kan komma en fjärde bok.

Filmatiseringen av Svinälängor kom också upp och många i publiken i den fullsatta salen hade läst boken.

Ewa: Efter samtalet på podiet fick några kommentarer göras, passade på att ge uppskattande ord om hur boken Svinälängor påverkat mig, är själv uppväxt i trevåningslimpa med åtta familjer på varje våningsplan i lägenheter på 39 kvm. Det lärde en att iaktta och reflektera över hur oändligt olika barns uppväxtvillkor kan vara och Kristinas Sandbergs penna fångar skickligt och med tydligt genusanalytiskt och klassanalytiskt tänk det som pågick både inom och utanför väggar. En av Kristinas medvetna påverkan är att få oss svenskar mer intresserade av systerlandet Finlands historia.

Gunilla: Susanna Alakoskis berättande om sin trilogi inspirerade mig mycket, belysandet av kvinnornas roll, arbetsvillkor och erfarenheter i den framväxande textilindustrin. Hon lyfte också den tid när Finland var en naturlig del av Sverige, ett flerspråkigt och mångkulturellt Sverige, innan vi efter nästan tusen års samhörighet förlorade landsdelen till Ryssland 1809. Diskussionen på podiet var mycket bra. Efteråt fick vi möjlighet att berätta om Gröna Kvinnor i diskussionen med intresserade, som nog är blivande (Fria) Gröna Kvinnor.

Västanåteaterns magnifika uppsättning av Herr Arnes Penningar har fått bra recensioner men inte jublande. Dock gick vi jublande ut i kvällssolen efter föreställningen för att delta i invigningen av Selma Lagerlöfs veckan i Rottnerosparken.

Gunilla: Föreställningen var helt fantastisk, bra uppsättning, ljus och musik. Den äldre kvinnan som förstår och känner av vad som är på gång, männen som är förblindade av girighet, systerkärlek, hämnd och ett tätt samspel mellan de levande, andevärlden och naturkrafterna.

Eva: Alltid lika fantastisk föreställning och det var tredje gångbar jag såg den och en ser och upptäcker nya saker varje gång, lika fantastisk varje gång och vilken härlig musik.

Ewa: Uppsättningen fångade Selma Lagerlöfs tydliga ställningstagande mot girighet och hennes vilja att fostra genom att låta andevärlden spela med. Hennes feministiska ådra låter det goda som behöver utvecklas i att vara människa gestaltas av unga kvinnor. Och skickligheten att känna in och tolka sin samtid; olika skeenden, samt försöka göra något åt det gestaltas av den äldre kvinnan. Uppsättningens geniala tolkningar använder jag nu som exempel vid föredrag om den äldre Selmas egen utveckling i sin samtid och hur det påverkade hennes Jubileumstal till Heliga Birgitta. Faktum är att det farligaste för en kvinna kan vara en man och det krävs stöd från de äldre för att utveckla sitt förstånd och inte bländas av löften och smicker.

Maria Vildhjärta ger skogen röst genom sina konstnärliga telningar. Det är magiskt att vandra på hennes stigar, se, känna och höra skogen tala. Marias totala öppenhet i sitt skapande hjälper oss andra att stanna upp, reflektera och gå hem och agera!

Eva: Maria Vildhjärtas härliga kommentarer och dikter och skapande av nya ord. När vi gick på stigen kunde vi höra skratt i skogen av samtida besökare som läste hennes texter till olika skapelser. Tänk så många träd Maria har planterat bland alla döda träd av barkborreangrepp. Maria skapar nya ord i ny kontext som ger reflektion om människan tillstånd i världens.

Ewa: Promenaden kändes som hemma, precis som det är, jag promenerar på liknande stigar som Maria har befolkat genom att ge träden liv. Hennes texter är så okomplicerat raka att en har svårt att förstå att inte alla människor begriper att de behöver styra om

sina liv, ändra sina kulturimpulser. Maria tar livet och ordet på allvar, hon låter oss påminnas. Den grundläggande ekofeministiska 1) tonen och kärleken till allt levande var mycket påtaglig utan att vara påträngande. På föreningens Facebook finns ett Youtube inslag och på Sveriges radio finns hennes sommartal från föregående år att ladda ner.

Gunilla: En fantastisk promenad på stigar genom skogen där träd, grenar, buskar, mossor, kvistar och kottar fått liv och berättar olika saker för oss, men också låter oss vila en stund och andas ut i lummig grönska bortom tiden. Maria Vildhjärta har gett skogen nytt liv, en skog som syntes dömd när klimatförändringen möjliggjorde stora ingrepp av granbarkborre och skapade en skog av döda, fallande granstammar. Men med Skogsstyrelsen skapades ett Naturvårdsavtal och i skogen planterade Maria och Johannes mängder av nya träd av alla de slag och idag har en död skog fått nytt liv. De många insekterna som trivs i denna miljö har lockat till sig en mängd fåglar som kvittrade bland löven. Många visdomsord fanns vid vägen och gott om platser att begrunda och meditera över dessa. Konst och biologisk mångfald har mötts i denna skog.

Med äggstock i skogen och livmoder i strängarna planerar *Eva, Gunilla och Ewa* för fler livgivande aktiviteter tillsammans med både fria gröna kvinnor och nya medlemmar.

Not 1) Ecofeminism [2022 GREEN WOMEN PROPOSE TO INTERTWINE THE GREEN MOVEMENT AND ECOFEMINISM \(xn--grnakvinnor-sfb.se\)](https://xn--grnakvinnor-sfb.se)

“Våld är den yttersta formen av patriarkatet.” Det skrev Elin Wägner i sin bok Väckarklocka på 1940-talet. År 1944 blev Elin Wägner som andra kvinna efter Selma Lagerlöf invald i Svenska Akademien.

Livsvillkor har förbättrats men det tycks inte gå att förhindra vare sig krig eller miljöförstöring. Den alltjämt patriarkala och mekaniska strukturen i världen existerar fortsatt och kvinnors arbetskraft, betald och obetald, bidrar till att män fortsatt kan skapa sin värld där kvinnor inte riktigt är inkluderade; världen styrs fortsatt både politiskt och företagsekonomiskt av män. Tillsammans kan vi ändra på denna galenskap, synliggöra den feminina principen som ger liv och socialt hållbara samhällen.

www.gronakvinnor.se Gilla oss på Facebook Medlemsavgift 100:- sätts in på 5412-6867